

عنوان مقاله:

پژوهشی در معماری دستکند مسجد جامع روستای عنصرود، اسکو، آذربایجان شرقی، ایران

محل انتشار:

فصلنامه مسکن و محیط روستا، دوره 43، شماره 186 (سال: 1403)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسندگان:

مهدی رازانی - Faculty Member, Faculty of Conservation of Cultural Artifacts, Tabriz Islamic Arts University, Tabriz, Iran

علیرضا امیری باغبادرانی - from Tabriz Islamic Art University, Tabriz, Iran

لیلی نعمانی خیابوی - department of the protection and restoration, Isfahan Art University, Isfahan, Iran

خلاصه مقاله:

هدف: معماری دستکند دامنه سه‌پند در بردارنده تعداد زیادی سازه های صخره کند است که تا کنون تعدادی محدودی از آن ها مورد مطالعه و پژوهش قرار گرفته‌اند. بیشترین مطالعه‌ای که در این خصوص صورت گرفته است به طور کلی در مورد سازه‌ها یا با جزئیات بیشتر در مورد معماری صخره‌کند موجود در کندوان است که از جنبه‌های مختلفی بر روی آن تحقیق صورت گرفته است. سازه های معماری صخره‌ای در کنار آثاری همانند مساجد، حمام ها و مجموعه های دیگر، بخش های مهمی از پیکره معماری دستکند را تشکیل می دهند. از این رو شناخت دقیق تر معماری صخره ای هر کدام از آن ها از جمله الگو، نحوه شکل گیری، ساختار و جایگاهی که به لحاظ سازه‌ای، اجتماعی و طبیعی از آن برخوردارند، اهمیت بسزایی دارد. هدف و تمرکز اصلی این پژوهش بررسی و گونه شناسی مسجد صخره ای عنصرود واقع در روستایی در دامنه کوه های آتش فشانی سه‌پند است که از دوره‌های پیش باقی مانده و همواره در حال استفاده و دارای کاربرد است. سوالات پیگیری شده آن شامل چیستی ویژگی های معماری دستکند مسجد عنصرود و چگونگی الگوهای آسیب و عوامل تخریبی که موجودیت بنا را با مخاطره روبه رو کرده است. روش پژوهش: طریقه رسیدن به این پرسش ها و در نهایت حصول هدف مطالعه، به شیوه مطالعات میدانی و مرور منابع موجود بوده و طی این پژوهش که به شناخت الگوها و نحوه کنار هم قرارگیری اجزا و فضاهای اصلی مسجد متمرکز است، به روش توصیفی تاریخی و همراه با پیمایش های میدانی صورت گرفته و تلاش شده تا طرح و ترکیب مسجد مطالعه شود. یافته ها: مطالعات صورت گرفته نشان می دهند که نوع معماری مسجد همانند سازه های صخره ای از نوع دستکند و در دو فضای مجزای زنانه و مردانه بوده و بخش زنانه در قسمت پیشین و ارتفاع بالاتری از بخش مردانه قرار دارد. نتیجه گیری: همچنین مداخلات صورت گرفته در مسجد اعم از خدشه وارد کردن به اصالت بنا با استفاده از ملات ها و مصالح غیرمرمتی و همچنین کندوکاو برای بزرگ تر کردن فضا و در نتیجه کاهش ضخامت دیواره هاست که در کنار عوامل محیطی می تواند از پرمخاطره ترین عوامل باشد.

کلمات کلیدی:

Man-Made Architecture, Asrandud, Jame Mosque, Sahand Mountain, Rock Architecture, معماری دستکند، مسجد جامع.

عنصرود، سه‌پند، مسجد صخره ای

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/2092976>

